

महाराष्ट्र शासन

सहसंचालक (उच्च शिक्षण)

१७ आंबेडकर रोड, कॅम्प, पुणे – ४११ ००१

Website: www.jdhepune.org E-mail – jdhepune@gmail.com

दूरध्वनी क्रमांक – ०२० - २६१२७८३३, ०२०-२६०५१६३२

फॉकस क्र. ०२०- २६०५१६३२

क्रमांक -संस/उशि/MSFDA Training/पुवि/२०२४/१६०८३

दि. २१/०६/२०२४

प्रति,

१. कुलसचिव, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
२. कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, पुणे विभाग,
३. प्राचार्य / प्राचार्या,
सर्व अशासकीय अनुदानित /कायम विनाअनुदानित कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये, पुणे विभाग.

विषय - महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे तर्फ महाविद्यालयीन अध्यापकांसाठी आयोजित प्रशिक्षण कार्यक्रमामध्ये सहभाग घेणेवाबत..

संदर्भ - १. महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे यांचे पत्र क्र. MSFDA/२०२४-२५/८५
दि. १६.०४.२०२४.
२. संचालनालयाचे पत्र क्र. युएनआय/MSFDA Trg/विशि-१/३३०९ दि. २० जून, २०२४.

उपरोक्त विषय व संदर्भान्वये महाराष्ट्र राज्य, अध्यापक विकास संस्था, पुणे यांनी विविध विद्यापीठे, उच्च शिक्षण संस्था, प्रशिक्षण संस्था बरोबर विविध प्रकारचे प्रशिक्षण आयोजित करणेसाठी सामंजस्य करार केले आहेत. या करारान्वये महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था अशा संस्थांबरोबर वेगवेगळ्या विषयावर विविध प्रकारचे प्रशिक्षण आयोजित करीत असते. त्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे यांनी खालील प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केला आहे.

प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा विषय	स्थळ	प्रशिक्षण कालावधी	सहभाग घेण्यासाठी पात्र	संपर्क
Holistic Ecological Perspective for Higher Education	MSFDA, Pune - ४११ ०१६	१५ जुलै ते १९ जुलै, २०२४	पर्यावरण विज्ञान किंवा पर्यावरणशास्त्राशिवाय इतर विषयांचे महाविद्यालयीन अध्यापक	धनश्री पडवळ ७३९१०००७२३

उपरोक्त नमूद प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे माहितीपत्रक सोबत जोडले आहे. तरी आपल्या विद्यापीठातील व सर्व महाविद्यालयातील महिला अध्यापकांना सदरच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमामध्ये सहभाग घेण्यासाठी आपल्या स्तरावरुन सूचना देण्यात याव्यात.

(डॉ. केशव तुपे)
सहसंचालक (उच्च शिक्षण)
पुणे विभाग, पुणे १

सोबत - वरीलप्रमाणे.

महाराष्ट्र शासन

उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,

४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर पुणे-४११०१६

Web : www.dhepun.e.gov.in

E-mail:vishi.dhepun@nic.in

फोन नं. ०२०/२६१२२१११

क्रमांक-युएनआय/MSFDA Trg/विशि-१/

३३०९

दि. २० JUN 2024

ई-मेलद्वारे/तात्काळ

प्रति,

सर्व विभागीय सहसंचालक(उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य

कूलसंचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य

प्राचार्य/संचालक सर्व शासकीय महाविद्यालये/संस्था/शासकीय अध्यापक महाविद्यालये

विषय: महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे तर्फ महाविद्यालयीन अध्यापकसाठी आयोजित प्रशिक्षण
कार्यक्रमामध्ये सहभाग घेणेबाबत

संदर्भ: महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे यांचे पत्र क्र. MSFDA/2024-25/ 85 दि. १६.०४.२०२४

उपरोक्त विषय व संदर्भान्वये महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे यांनी विविध विद्यापीठे, उच्च शिक्षण संस्था, प्रशिक्षण संस्था बरोबर विविध प्रकारचे प्रशिक्षण आयोजित करणेसाठी सामंजस्य करार केले आहेत. या करारान्वये महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था अशा संस्थाबरोबर वेगवेगळ्या विषयांवर विविध प्रकारचे प्रशिक्षण आयोजित करीत असते. त्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे यांनी खालील प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केला आहे.

प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा विषय:	स्थळ	प्रशिक्षण कालावधी	सहभाग घेण्यासाठी पात्र	संपर्क
Holistic Ecological Perspective for Higher Education	MSFDA, Pune 411016	१५ जुलै ते १९ जुलै २०२४	पर्यावरण विज्ञान किंवा पर्यावरणशास्त्राशिवाय इतर विषयांचे महाविद्यालयीन अध्यापक	धनश्री पडवळ ७३१०००७२३

उपरोक्त नमूद प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे माहितीपत्रक सोबत जोडले आहे. तरी आपल्या विभागातील विद्यापीठे अधिनस्त अशासकीय अनुदानित/विनाअनुदानित/कायम विनाअनुदानित/स्वायत्त महाविद्यालये आणि विभागातील शासकीय महाविद्यालये/संस्थामधील महिला अध्यापकांना सदरच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमामध्ये सहभाग घेण्यासाठी आपल्या स्तरावरून कळविण्यात यावे.

(सुरेश दुसाने)
प्रशासन अधिकारी (उच्च शिक्षण)
शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१६

प्रत- मा. कार्यकरी संचालक, महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे यांना माहितीस्तव सादर

Maharashtra State
Faculty Development Academy

+91 72620 79089

412-B, Bhamburda, Bahirat Patil Chowk,
Model Colony, Shivajinagar, Pune, Maharashtra 411016

msfda.mh@gmail.com

www.msfda.org.in

Sr. No. MSFDA/२०२४-२०२५/३११

दिनांक: १८/०६/२०२४

प्रति,
मा. संचालक,
उच्च शिक्षण विभाग
पुणे.

विषय- महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्थेमार्फत (MSFDA) अध्यापकांसाठी घेण्यात येणाऱ्या
-Holistic Ecological Perspective for Higher Education. या नवीन प्रशिक्षण कार्यक्रमाची उद्देश्य-
घोषणा सहसंचालक, उच्च शिक्षण (JD) यांचेमार्फत त्यांचे विभागातील महाविद्यालयाचे प्राचार्यांना
पाठवणेविषयी.

मा. डॉ. देवळणकर सर,

महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्थेमार्फत अनेक Faculty Development Program (FDP)
आयोजित करण्यात येतात. यातील काही प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यासाठी MSFDA ने
महाराष्ट्रातील नामवंत संस्था Ecological Society यांच्याशी सामंजस्य करार केला आहे. दोन्ही
संस्थांच्या संयुक्त विद्यमाने माहे जुलै मध्ये पुढील प्रशिक्षण कार्यक्रम घोषित केला आहे.

-Holistic Ecological Perspective for Higher Education. ५-दिवसीय कार्यक्रम

विशेषत: पर्यावरण विज्ञान किंवा पर्यावरणशास्त्र शिवाय इतर विषयातील अध्यापकांसाठी
दिनांक: १५ ते १९ जुलै २०२४

स्थळ: MSFDA, पुणे

नोंदणी शुल्क: रु. १००० फक्त (भरलेले शुल्क परत घेता येणार नाही, इतर शुल्क नाही).

हा कार्यक्रम सर्व शाखेतील शिक्षकांमध्ये पर्यावरणीय दृष्टीकोन विकसित करण्यासाठी, आपल्या
कृतींचा पर्यावरणावर होणारा परिणाम समजून घेण्यासाठी, आणि आपले दैनंदिन जीवन
पर्यावरणपूरक करण्यासाठी तयार करण्यात आला आहे. अध्यापकांना त्यांच्या विषयाचा आणि
पर्यावरणाचा संवंध विद्यार्थ्यांना उलगडून दाखवण्यासाठी, तसेच विद्यार्थ्यांचा अभ्यास व प्रकल्प
यामध्ये पर्यावरणाचा विचार जोडण्यासाठी हा कार्यक्रम मोलाचा ठरेल.

या प्रशिक्षण कार्यक्रमाची माहिती देणारे पत्रक (Flyer) या मेल सोबत संलग्न करण्यात आले आहे. या
अध्यापक विकास प्रशिक्षण कार्यक्रमात (FDP) महाराष्ट्रातील सर्व विभागातील महाविद्यालये व

(3)

विद्यापीठातील (अनुदानित, विनानुदानित, खाजगी, स्वायत्त इत्यादी.) कायमस्वरूपी, कंत्राटी, व तासिकातत्त्वावर नियुक्त अध्यापकांचा राहभाग नोंदविला जाणे अपेक्षित आहे. तरी या प्रशिक्षण कार्यक्रमामध्ये सहभाग नोंदविण्यासाठी प्रत्येक विगागातील महाविद्यालयाचे प्राचार्यांना सह संचालक (JD) यांचे मार्फत सूचना देण्यात यावी ही विनंती.

अधिक माहितीसाठी ७३९१०००७२३ या नंबर वरती संपर्क करावा.

धन्यवाद,
भवदीय,

आदिती वाकलकर
महाव्यवस्थापक (प्रशासन),
महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे.

Present,

A 5-Day Residential Program on**Holistic Ecological Perspective for Higher Education**

This program is designed to equip faculty from any discipline to develop ecological perspective in their approach, understand impact on ecology through every human action and how we can find practically sustainable solutions in our day to day life.

Topics Covered:

- History of environment and humankind
- Origin of agriculture and economy
- Ecology, Society, and Development
- Concepts of energy, embodied energy
- Life Cycle Analysis
- Landscape diversity, Landscape ecology
- Sustainability, sustainable behavior, and transitions

Learning methods:

- Discussion-based interactive sessions
- Assignments & Case Studies
- Field visit

Who can Join:

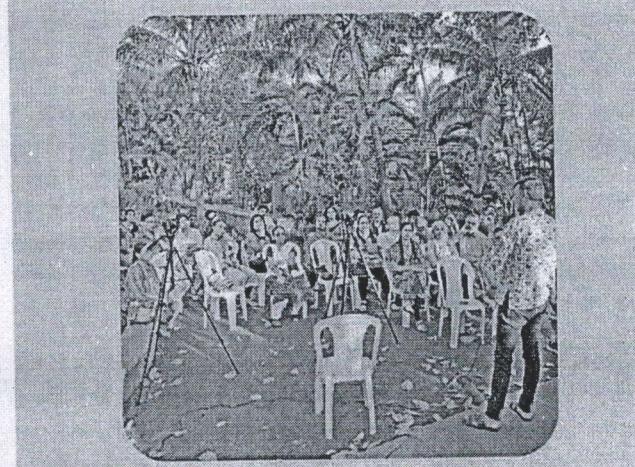
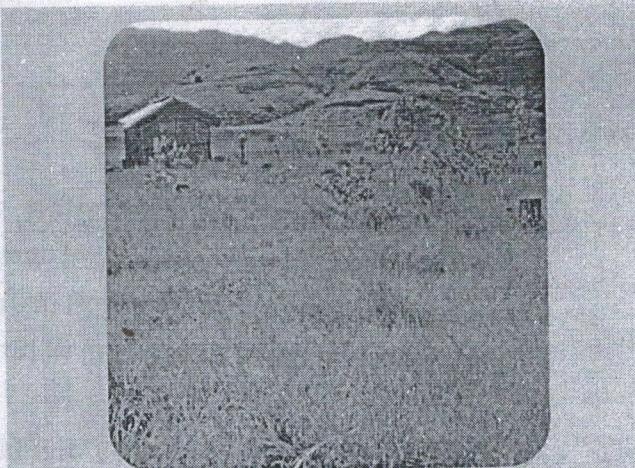
Faculty (permanent, contract, CHB) from all academic fields especially from **fields other than Environmental Science**

Fees: ₹1000/-

Includes lodging and boarding, non-refundable, non-transferable.

Registration is mandatory, on first-come-first-served basis after fee payment.

Certificate is eligible for CAS.

15 to 19 JULY 2024**at MSFDA, Pune****Program registration**

Follow a simple **two-step** process.

1. Create your MSFDA login:

- In your Internet browser, go to <https://apps.msfda.ac.in/Home/SignUp>
- As a new user, fill the required information. Your permanent MSFDA login is created.

2. Enroll to the program:

- On the website, login with your MSFDA login.
- Select this program and Centre for Evaluation and Assessment.
- Click More info, and enroll. You will be notified about selection and payment.

For any difficulty in registration or more information, contact:
Dhanshree Padwal, Centre for Evaluation and Assessment
dhanashree.p@msfda.ac.in; 7391000723